

คณะเศรษฐศาสตร์
FACULTY OF ECONOMICS
Chulalongkorn University

ภูมิทัศน์ความเสี่ยงการคลังไทย จากมุมมองพลวัตหนี้

ความเห็นผู้วิจารณ์ [Discussant] | สัมมนาวิชาการ สศช. 16 กันยายน 2569

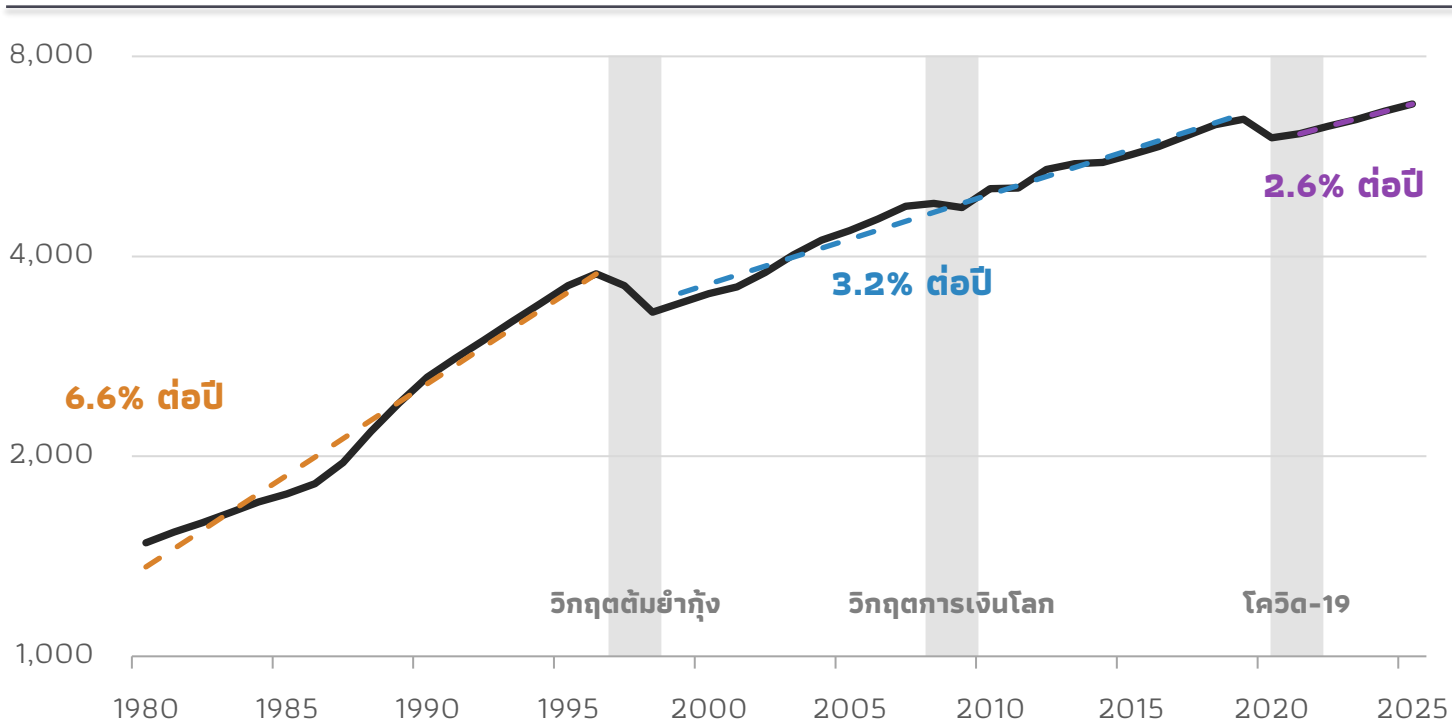
อริภัทร มุกิตาเจริญ

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาฯ

athiphat.m@chula.ac.th

มองงานวิจัยจากภาพใหญ่ของพัฒนาการเศรษฐกิจไทย

Real GDP per capita [Log scale]

- **หลังวิกฤตปี 2540** ไทยสร้างกรอบเสถียรภาพมหภาคได้ดีขึ้น จึงทนแรงกระแทกหลายรอบได้โดยไม่พังง่าย
- **แต่ผ่านวิกฤตได้ ≠ ปฏิกิริยาได้** ผลผลิตภาพสังคมสูงวัย ฐานภาษี ระบบราชการ และหนี้ครัวเรือน ถูกเลื่อนออกไปเรื่อย ๆ
- ผลที่ตามมาคือ **growth momentum ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง** และ**ทางเลือกการคลังที่แคบลง**

ที่มา: World Bank WDI | Constant 2015 USD | เส้นประ = แนวโน้มระยะยาว (log-linear) | คำนวณโดยผู้วิจัย

งานนี้ทำให้**ความเสี่ยงการคลัง**ไทย**จับต้อง**ได้มากขึ้น

1

Landscape ความเสี่ยงการคลัง

รายได้รัฐบาลสุทธิ

% ของ GDP | ปีงบ 2554-59 เทียบ 2566-68

16.5 → 15.0

รายจ่ายที่ลดทอนได้ยาก

% ของงบประมาณ | ปีงบ 2559 เทียบ 2569

71.7 → 76.2

ภาระรอดเชยตามมาตรา 28

ล้านล้านบาท | ปีงบ 2561 เทียบ 2568

0.84 → 1.13

การประเมินแรงกดดันต่อภาคการคลังวันนี้

2

การประเมินจากทัศนัยการคลัง

Focus

ฐาน

กรณีฐาน: ทำตาม MTFF

VAT 8.5% [2571] → 10% [2573] | โทเฉลี่ย 2.55%

MTFF

1

เศรษฐกิจโตสูงกว่ากรณีฐาน

โตเฉลี่ย 3.0% ต่อปี

เศรษฐกิจ

2

ปฏิรูปรายจ่ายบุคลากรภาครัฐ

Early retire ~1 หมื่นคน/ปี + ค่ารักษาฯ ข้าราชการ

รายจ่าย ↓

3

สวัสดิการเพิ่มตามสังคมสูงวัย

งบสวัสดิการโต 3.84% ต่อปี [Social Budgeting]

รายจ่าย ↑

4

คง VAT 7% ตลอดช่วง

ไม่ขึ้น VAT ตาม MTFF

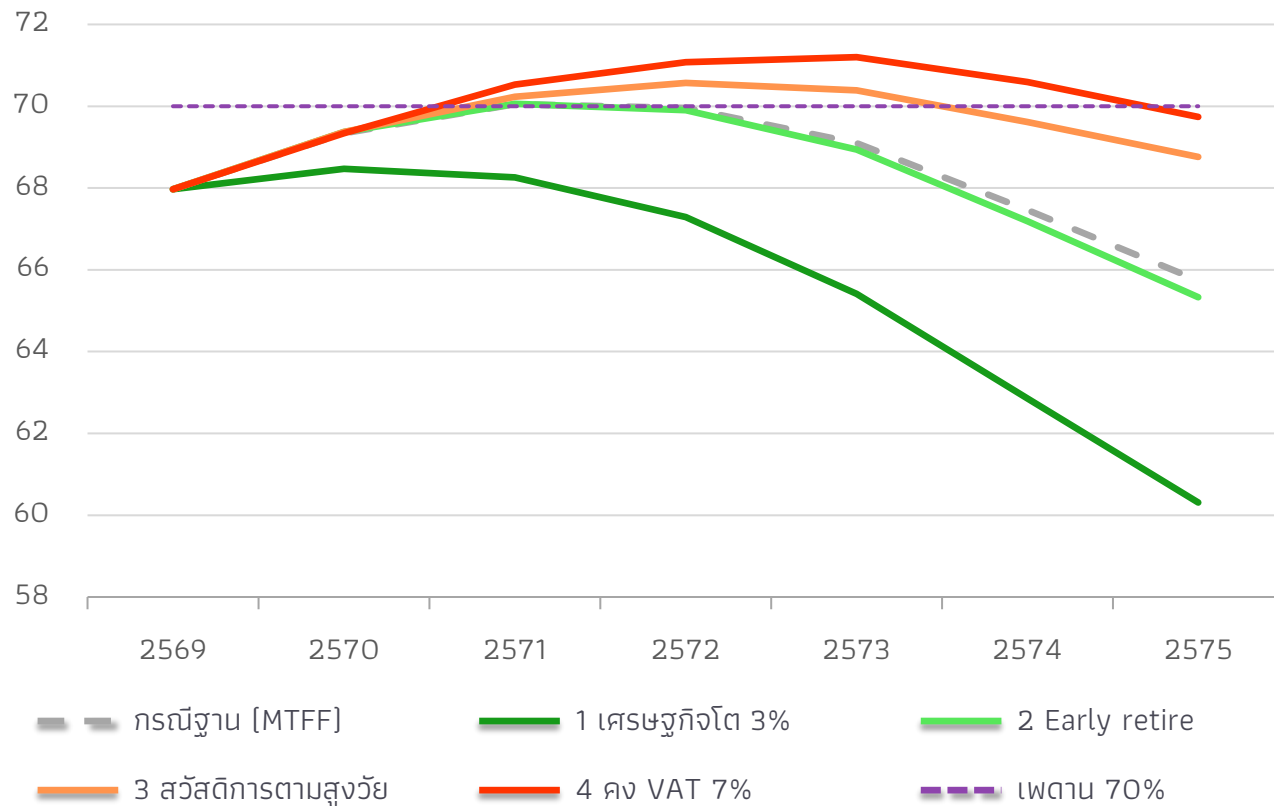
รายได้

จากทัศนัยชี้ถึงพื้นที่การคลังในอนาคต

ที่มา: รายงานฉบับร่าง “ภูมิทัศน์ความเสี่ยงการคลังไทยจากมุมมองพลวัตหนี้” (สศช., 2569) บทสรุปผู้บริหาร หน้า ก และตารางที่ 5.1-5.7

เราควรอ่าน ‘จากทัศน์’ ในงานวิจัยนี้อย่างไร

หนี้สาธารณะต่อ GDP [%] ภายใต้จากทัศน์ต่าง ๆ

ที่มา: ตารางที่ 5.2-5.6 ในรายงาน (หน้า 46-56) จัดทำกราฟใหม่โดยผู้วิจารณ์

- DDT เป็น Accounting Framework ประเภทหนึ่ง**
ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐาน GDP และดุลการคลังเอง และไม่มี feedback effect จากนโยบายการคลังไปสู่เศรษฐกิจ
- กรณีสถาน = รัฐทำตามแผน MTFF ครบทุกข้อ**
รวมการขึ้น VAT เป็น 10% และคุมงบรายจ่าย ให้ขาดดุลลงมาระดับ 2% ของ GDP
- Scenario 1 = เศรษฐกิจโต 3%**
โดยรายได้ภาษีเพิ่มตาม GDP แต่รายจ่ายภาครัฐมีขนาดเท่ากับ MTFF
- Scenario 2-4 ไม่ได้เป็น Stress Test ขนาดเท่ากัน**
แต่เป็นสมมติฐานคนละประเภท และบางกรณีมี ‘แรงกระแทก’ ต่อหนี้มากกว่ากรณีอื่น

สามข้อเสนอเพื่อต่อยอดงานวิจัย

1

แยก Baseline: ถ้ารัฐทำตามแผน vs ถ้านโยบายไม่เปลี่ยน

Official-plan baseline สะท้อนผลเมื่อทำตามแผน

Current-policy baseline สะท้อนสิ่งที่เกิดขึ้นหากนโยบายไม่เปลี่ยน

Official-plan: รัฐทำตาม MTFF

Current-policy: Business as Usual

2

มองให้ไกลขึ้น และประเมินเป็น “ชุดนโยบาย”

ขยายกรอบเป็น 10 ปี เพื่อให้เห็นแรงกดดันจากสังคมสูงวัย

บางจากทัศนียภาพแนวโน้มเกิดพร้อมกัน ควรประเมินสมมติฐานด้านรายได้ รายจ่าย และการเติบโตควบคู่กัน

3

เพิ่มจากทัศนียภาพการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจครั้งใหม่

ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยเผชิญวิกฤตทุก 4-5 ปี คำถามจึงไม่ใช่เพียงพัฒนาการของหนี้ แต่คือ รัฐจะหลีกพ้นที่รับมือวิกฤตครั้งต่อไปหรือไม่

End of Document

